

ÅRSRAPPORT 2007

1 INNLEDNING

Årsrapporten tar utgangspunkt i NHMS årsplan for 2007 og UiOs egen strategi og oppnådde resultater vurderes i henhold til disse. Kun overordnede målsetninger/ hovedprioriteringer er gitt omtale.

Tilgjengelige ressurser står verken i forhold til UiOs målsettinger/strategier for virksomheten eller museets. Dette går ut over museets samlingsarbeid, forskning og formidling/ utstillingsvirksomhet. NHMs risikovurderinger for 2007 er ikke minst knyttet til dette.

En helt kritisk risikofaktor er samlingenes fysiske oppbevaringsforhold i dårlige og til dels totalt uegnede magasiner. De naturvitenskapelige samlingene er selve grunnlaget for museets virksomhet.

2 SAMLINGENE

Hovedmål: *NHM skal ha en sentral funksjon som landets største naturhistoriske museum, og ha en sterk internasjonal rolle som aktør/samarbeidspartner for dokumentasjon av biologisk og geologisk mangfold i tid og rom. NHMs samlinger skal holde internasjonal standard å være kuratert med kvalitet i alle ledd. Samlingene er en kunnskapsbank av nasjonal betydning og ivaretar dagens og framtidens behov som vitenskaplig fundament for forskning, undervisning, utstillinger og formidling. Samlingenes betydning som ikke-human genbank skal utnyttes.*

Status:

NHMs samlinger utgjør basisvirksomheten for museets aktiviteter. Museet har nasjonens største naturvitenskapelige samlinger med ca. 7,7 millioner objekter, eller rundt 65% av landets totale samlinger innen sine fagområder. Samlingene får stadig større aktualitet og oppmerksomhet i forbindelse med samfunnets økte behov for kunnskap om biologisk mangfold (bestemmelse, navngiving og utbredelse av arter). De biologiske samlingene utgjør en betydelig ikke-human genbank. Molekylærbiologiske (spesielt DNA) analysemetoder har økt samlingenes verdi i en slik sammenheng. Samlingenes betydning for samfunnet krever en aktiv forvaltning, tilgjengeliggjøring og løpende oppgradering gjennom nye innsamlinger.

Gjennom UiOs og KDs ekstrabevilgninger de siste årene er samlingsarbeidet oppgradert og betydelig etterslep mht. samlingskuratering innhentet gjennom REVITA-prosjektet (restansekartlegging og tiltaksplaner for samlingsbevaring). Det gjenstår allikevel et betydelig etterslep. NHM gjenopptok i 2007 digitaliseringsarbeidet gjennom DigForsk. NHM har i 2006/2007 spilt en aktiv rolle i utformingen av den nye organisasjonen, MUSIT, og i arbeidet med utvikling av gode databaseplattformer for norske naturvitenskapelige samlinger.

Delmål: Utarbeide egen samlingsstrategi

Resultat:

Oppdatert samlingsstrategi foreligger kun for enkelte av NHMs samlinger.

Delmål: Tilrettelegge informasjon for samfunnet

Resultat:

Tilrettelegging av informasjon for samfunnet skjer gjennom flere kanaler.

- Videreføring av NHMs program for kuratering og oppdatering av samlingene iht REVITA-planen. Dette arbeidet videreføres i henhold til overordnede plandokumenter og detaljerte årsplaner. Arbeidet i 2007 var særlig konsentrert om kuratering av NHMs omfattende insektsamling.

Tabell 1: Samlingenes vekst og kuratering

	<i>Antall objekter</i>	<i>Katalogisert tilvekst</i>	<i>Resultatmål</i>	<i>Antall kuratert</i>
2006	7 535 000	173 227		96 874
2007	7 679 228	144 228	100 000	74 000

Tabell 2: Digitalisering

	<i>Antall objekter</i>	<i>%</i>	<i>Tilvekst</i>	<i>Resultatmål</i>
2006	1 725 000	23	131 642 ¹	
2007	1 759 227	23	34 727	75 000 ²

Tabell 3: Tilgjengelighet via webbaserte databaser

	<i>Antall tilgjengelig på web</i>	<i>Resultatmål</i>	<i>%</i>	<i>Resultatmål</i>
2006	1 358 000		17	
2007	1 385 969	1 300 000	18	18

Tabell 4: Utlån fra samlingene

	<i>Antall utlån</i>	<i>Resultatmål</i>	<i>Antall objekter</i>	<i>Resultatmål</i>
2006	217		4 650	
2007	240	200	8 300	6 000

- I alt ble det registrert 247 000 observasjoner på DigForsk sentralene. Vi har ikke fullstendig oversikt over antall belegg som er revidert fordi det registreres i ulike databaser.
- 28 personer - rundt 14,2 årsverk ble finansiert over REVITA prosjektet i 2007. I tillegg ble det investert i ny magasininnredning. Det er inngått samarbeid med DigForsk der REVITA fullbeskjeftiget to digitaliseringsentraler i Finnmark. Planlagt investering i montersikring i Geologisk museum ble utsatt til 2008.

¹ 76 000 insektregistreringer er importerte og korrekturleste opplysninger fra tidligere år registreringer.

² Resultatmål for tilveksten av digitalisert materiale på 75 000 objekter ble ikke oppnådd. Årsaken var at registrering av observasjonsdata for de eksterne registreringsentralene ble prioritert.

- Tilrettelegging av kunnskap gjennom samarbeid med Artsdatabanken og Direktoratet for naturforvaltning. NHMs samarbeide med Artsdatabanken omfatter Rødlisteprojektet (kartlegging av truede arter) og Ny norsk naturtypeinndeling. Arbeidet har pågått hele 2007 og ser ut til å utvikle seg ytterligere parallelt med samfunnets økende fokus på naturmangfoldet.
- Tilrettelegging av naturdata gjennom GBIF-noden (Global Biodiversity Information Facility (<http://www.gbif.no/>)). NHM er her norsk node i en prøveperiode på tre år. Perioden utløper i 2008. Etter en noe forsinket start har framdriften vært meget god. Informasjon om over 2,3 millioner objekter fra norske naturvitenskapelige samlinger er nå søkbare gjennom Internett. Totalt antall belegg ved utgangen av 2007 var 2 523 513 mot 2 093 738 ved utgangen av 2006, en økning på rundt 450 000 belegg. Dette plasserer noden blant de 10-15 største internasjonalt sett. Selve node-arbeidet er utvidet med et forskningsselement innen prediksjonsmodellering av arters utbredelse, støttet av UiO.

Tabell 5: Nasjonal GBIF-node, belegg 2007 fordelt på institusjon

	<i>Poster totalt</i> ³	<i>I %</i>
Agder naturmuseum	291 645	8,0
Bergen museum, UiB	95 904	3,8
BioFokus	10 784	0,4
Naturhistorisk museum, UiO	2 110 212	83,6
Skog og landskap	72 858	2,9
Tromsø museum, UiT	17 520	0,7
Universitetet for miljø og biovitenskap (UMB)	1 391	0,06
Vitenskapsmuseet, NTNU	12 344	0,5
Totalt	2 523 513	100

- NHM har inngått en samarbeidsavtale med Artsdatabanken om en felles GBIF/Artsdatabank innsynsportal for artskart og om samfinansiering av en overingeniørstilling ved NHM til utvikling av artskart og naturmangfoldsinformasjon.
- Artskart (<http://artskart.artsdatabanken.no/>) som er den felles Artsdatabank/GBIF satsingen åpnet i 2007 etter to års arbeid med å utvikle portalen. Web-karttjenesten omfatter i alt 3,3 millioner registreringer, av disse er 2,5 millioner tilgjengeliggjort gjennom GBIF Norge.

NHM tok i 2007 opp igjen et initiativ overfor de andre universitetsmuseene med naturvitenskapelige samlinger med tanke på tettere samarbeid, ikke minst med tanke på en, i alle fall på enkeltområder, arbeidsdeling mht. samlingsbevaring og videre utvikling av samlingene. Arbeidet har så langt ikke ført fram, men vil bli fulgt opp. NHM mener et slikt samarbeid vil tvinge seg frem for bedre å utnytte samfunnets samlede ressurser.

Tabell 6: Samlingenes bevaringsforhold

	2004	2005	2006	2007
Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for sikkerhet .	12 av 59	12 av 59	12 av 59	12 av 59
Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for bevaring .	4 av 59	4 av 59	4 av 59	4 av 59

³ Poster fordelt på hhv. karplanter, lav, moser, sopp, leddyr, sommerfugler og øyenstikkere.

RISIKO

Samlingenes hovedfaktor vedrørende risiko er den samme ved utgangen i 2007: Kun 7% av samlingene oppbevares under tilfredsstillende fysiske betingelser og vil gradvis forringes. KDs brev til UiO om nybygg og rehabilitering ved NHM i januar 2008 tilsier at dette forholdet har myndighetenes oppmerksomhet og vil bli ivaretatt på lang sikt.

3 FORSKNING

Hovedmål: *UiO skal styrke sin stilling som forskningsuniversitet av høy internasjonal standard. – NHM skal bidra til at UiO styrker sin stilling som forskningsuniversitet av høy internasjonal standard.*

NHM skal bidra til at UiO styrker sin stilling som forskningsuniversitet av høy internasjonal standard. Forskningen skal i stor grad være samlingsorientert og integrert med samlingsvirksomheten. Alle NHMs forskere og forskergrupper skal holde et godt internasjonalt nivå og de fremste skal holde europeisk toppnivå innenfor sine fagområder.

Resultat:

- NHMs hovedsatsinger innebærer videreføring og –utvikling av National Centre for Biosystematics (NCB) i omfang og nivå, herunder en bred satsing innen systematikk og taksonomi, etter at første bevilgningsfase (SUP) tok slutt i 2006. Både med hensyn til videreføring og utvikling av forskningen, og tiltak for å støtte økonomien, ble det arbeidet aktivt gjennom hele 2007. Satsingen har vært vellykket for NHM, med stadig økning av publiseringer i velrenommerte internasjonale tidsskrifter. Det arbeides for å inkludere paleontologien sterkere i NCB. Etter at det strategiske universitetsprogrammet (SUP) og finansiering innenfor ARKTØK programmet ble avsluttet, er det en utfordring å holde forskergruppen sammen i et større – og mer tverrfaglig forskningsfellesskap. Hvorvidt NHM lykkes med sine prosjektsøknader vil være avgjørende for denne satsingen framover.

Tilknyttet NCB- satsningen har NHM startet arbeidet med å ta i bruk stadig nye metoder knyttet til DNA-sekvenseringsteknologi. Dette har allerede bidratt til revitalisering av deler av NHMs samlinger. Arbeidet har vært videreført i hele 2007. Molekylærbiologiske karakteristika kombinert med de tradisjonelle morfologiske analyser blir stadig viktigere blant annet i studier av gammelt DNA ("ancient DNA") og DNA-barcoding som metode i analyse av biomangfold. Ivaretagelse og utvikling av klassiske disipliner som for eksempel sammenlignende morfologi skjer parallelt.

- Innenfor museets geologiske forskning har paleontologi vært i fokus i 2007, primært gjennom et prosjekt på Svalbard hvor store og muligens revolusjonerende funn av marine øgler fra jura-perioden har fått stor internasjonal oppmerksomhet. Prosjektet har vist gode muligheter for samarbeid med eksterne sponsorer. Museets forskning innen geologisk stratigrafi er langt fremme internasjonalt, og skjer i samarbeid med næringslivet (NORGES/NORLEX). En web-basert revisjon av stratigrafien på norsk sokkel, initiert av NHM og utført i samarbeid med Oljedirektoratet og petroleumsindustrien, ble ferdigstilt i 2007.
- Museets samling av geologiske prøver fra Novaja Zemlja har vist seg å være av stor interesse med tanke på oljeleting i Barentshav-regionen. NHM etablerte i 2006 et samarbeid med Oljeindustrien og Oljedirektoratet for å gjennomføre ytterligere studier av dette materialet.

Prosjektet har hatt god fremdrift i 2007. Saken eksemplifiserer meget godt hvordan museets gamle samlinger kan få stor fornyet interesse for samfunnet.

- Hovedredaktøren for det geologiske standardverket "Geological Time Scale" som daglig benyttes av geologer/sedimentologer over hele verden er tilsatt ved NHM.
- Forskning knyttet til GBIF og samarbeidsprosjekter med Artsdatabanken er omtalt under Samlingene.
- Det er viktig å være oppmerksom på at Botanisk hages primære formål er å danne grunnlaget for botanisk forskning, ingen publikumspark. Botanisk hages samlinger er en levende genbank for forskning og utdanning innen plantesystematikk og i formidling av forskningsbasert kunnskap om det rike, men sårbare, plantelivet på jorda. Forskningsaktivitetene i Botanisk hage inngår i museets NCB-satsing se ovenfor.

Delmål: Hjelp flere forskere, forskergrupper og fagmiljøer til å nå et høyt internasjonalt nivå.

- NHM tilsatte i 2007 en forskningssjef for å styrke forskningen. Allerede nå synes stillingsetableringen riktig med fokus på utvikling av NHMs forskningsinnsats, økt tverrfaglighet, økt samarbeid internt og eksternt og – forhåpentligvis etter hvert – øke det eksterne finansieringsgrunnlaget for forskningen.
- NHMs vitenskapelige tilsatte leverte i 2007 en rekke prosjektsøknader, primært til NFR (se tabell 7). Flere av søknadene fikk gode evalueringer, men kun én ble innvilget. Det er positivt at så vidt mange søknader ble utarbeidet, og en utfordring for museet å øke nivået slik at flere kan innvilges. I den forbindelse er det også igangsatt et arbeid med tanke på å bedre/øke museets administrative forskningsstøtte. Museet har noe ensidig søkt NFR hvor konkurransen enkelte år har vært meget hard. Det er nødvendig for NHM å øke innsatsen ovenfor andre mulige finansieringskilder.

Tabell 7: Søknader NFR

Søknadsår	Antall	Søkere	Antall program	Totalbudsj. (kkr)	Søkt NFR (kkr)	Innvilget	Innvilget (kkr)
2006	12	12	6	77 804	25 816	2	3 057
2007	16	13	7	1 27 872	74 418	1	3 040

- NHM deltar i EU-prosjektet (6FP) med "Challenges in assessing and forecasting biodiversity and ecosystem changes in Europe" fra 2007-2014.

Delmål: Styrke samarbeidet med prioriterte partnere nasjonalt og internasjonalt.

- Her skal først og fremst fremheves NHMs vellykkede satsing som GBIF-node og samarbeidet mot Artsdatabanken og Direktoratet for naturforvaltning hva gjelder naturmangfoldsproblematikk. Tilknyttet NCB har det vært et betydelig internasjonalt samarbeid som vil videreføres dersom NCB i fortsettelsen får tilfredsstillende finansiering. Tilknyttet NCB er 17 doktorgrader avlagt i perioden (2002-2007).
- NHM har etablert et betydelig nasjonalt og internasjonalt forskningsnettverk, ikke minst gjennom NCB, og har senest fått tildelt EU-midler knyttet til internasjonalt forskningsprosjekt.

Nasjonalt har NHM samarbeid med blant annet andre universiteter, Direktoratet for Naturforvaltning, Artsdatabanken og NINA. Deler av forskningen grenser opp mot forvaltningsoppgaver knyttet til biomangfolds-tematikken. NHM er opptatt av å videreutvikle sitt nettverk nasjonalt og internasjonalt. NHMs rolle som norsk node for GBIF har gitt en styrking av nettverket. NHM har i 2007 tatt lederskapet i et nytt nasjonalt program innen DNA-barcoding av dyr, planter og sopp (NorBOL). Programmet er en del av et internasjonalt initiativ (iBOL –International Barcode of Life).

Tabell 8: Publikasjonspoeng

	<i>Totalt</i>	<i>Pr. vitenskapelig årsverk</i>	<i>Resultatmål</i>
2006	63,1	1,17	
2007	68,2	1,20	0,7

Doktorgradsutdanningen

Ph.d. studentene ved NHM tas opp ved ph.d. programmet ved MN-fakultetet. NHM fikk eget ph.d. utvalg i 2005 som i dag administrerer 2/3 av de ph.d. studenter som tilhører NHM (dvs. tilsatt som stipendiater –eller har hovedveileder ved NHM, men med ekstern finansiering).

NHM forvalter ikke gradene og museets ph.d. studenter registreres under MN-fakultetet. Dette gjør at NHMs doktorgradsavtaler og disputaser ikke kommer i DBH rapporteringen men ligger inne i tallene for MN-fakultet. Dette er for så vidt greit, men det er et savn for NHM at NHMs arbeid knyttet til utdanningen av doktorander ikke blir synliggjort. Fra NHMs side er det ønskelig å være synliggjort i DBH rapporteringen (gjennom <http://dbh.nsd.uib.no/>).

I DBH systemet finnes det enkelte eldre data knyttet til doktorgradsutdanningen ved NHM. Det er derfor et avvik mellom NHMs reelle data og det som finnes i DBH rapport. Korrekte data følger i tabell 9.

Tabell 9: Ph.d. studenter

	<i>Ant.</i>	<i>Pr.vit. årsverk</i>	<i>Resultat- mål</i>	<i>Avlagte grader</i>	<i>Resultat- mål</i>	<i>Pr.vit. årsverk</i>	<i>Resultat -mål</i>	<i>Nye avtaler</i>	<i>Resultat- mål</i>
2006	31	0,93		4		0,12		4	
2007	29	0,79	0,25	7	10	0,19	0,3	2	5

4 UTDANNING

Hovedmål: UiO skal utdanne kandidater med fagkompetanse på høyt europeisk nivå og gi studentene et godt grunnlag for videre utvikling – både som fagpersoner og samfunnsborgere.

Resultat:

- NHMs vitenskapelige tilsatte har som utgangspunkt 10% av sin tid allokert til undervisning. Utforming av fagtilbudet skjer i samarbeid med bio- og geomiljøene ved MN-fakultetet, ettersom gradene forvaltes MN-fakultet. NHM er opptatt av å bidra til UiOs realfagsatsing både direkte gjennom undervisningstilbudet og indirekte gjennom NHMs formidlingsvirksomhet. Innen flere fagområder knyttet til naturmangfoldet er NHMs undervisningstilbud avgjørende for rekruttering. NHM underviser i en rekke kurs i bio- og geofagene på både bachelor og masternivå. På bio-siden fungerer samarbeidet med Blindernmiljøet godt, mens det på geo-siden fortsatt gjenstår noe før samarbeidet er tilfredsstillende.

- Dialogen med geomiljøet ved UiO vedrørende utforming av undervisningstilbud har vært vanskelig.
- Tilgangen på masterstudenter ved NHM har de siste årene avtatt noe og vært lavere enn ønskelig. Det er en utfordring å tiltrekke nye studenter, spesielt innen geofagene. Førstesemester bachelorstudenter i biologi får orienteringer på Tøyen om tilbudet ved NHM. Ettersom studentene avlegger eksamen ved MN-fakultetet, blir ikke NHMs innsats synliggjort gjennom DBH statistikken.
- NHM bidrar til UiOs etter- og videreutdanning gjennom EVU. Vitenskapelig tilsatte ved NHM underviser også kurs ved Universitetet for miljø og biovitenskap.

5 KUNNSKAP I BRUK

Hovedmål: *UiO skal bidra til at forskningsbasert kunnskap nyttiggjøres i samfunnet og arbeide for å gi allmennheten innsikt i vitenskapelig tenkning og oppdatert kunnskap om forskningens resultater.*

NHM vil bidra aktivt til at samlings- og forskningsbasert kunnskap gjøres tilgjengelig og blir til nytte for samfunnet. NHMs formidlingsvirksomhet skal gi allmennheten innsikt i vitenskapelig tenkning og oppdatert kunnskap om forskningens resultater, og den skal bidra til styrking av UiOs samfunnskontakt.

Status

NHM er blant de enheter ved UiO som har bredest allmenn kontaktflate mot samfunnet både hva gjelder forvaltningen, organisasjoner/institusjoner og vanlig publikum. NHMs aktiviteter knyttet til kunnskap i bruk relaterer seg til en rekke ulike aktiviteter: utstillinger, omvisning for skoleklasser, et rikholdig aktivitetstilbud bestående av foredrag, ekskursjoner, familiedager mv. i tillegg til publikasjoner og en rekke mediedeltakelse og -oppslag.

I 2007 opplevde NHM en enorm mediepågang fra så å si hele verden på grunn av lansering av utstillingen "Mot naturens orden?" og utgravingene av øgleskjelletter på Svalbard.

NHM påbegynte i 2007 arbeidet med ny web-presentasjon. Presentasjonen vil avvike noe fra UiOs maler, men dette er godkjent av UiO sentralt. Arbeidet ble ikke avsluttet i 2007, slik planen var, og tilsetting av web-redaktør vil først skje i 2008.

Men også NHMs gamle web-sider tiltrekker seg publikum:

Web-statistikken for 2007 viser over 33 millioner treff, hvorav vel 10 millioner treff på våre nettutstillinger. Nettutstillingen "Ekle kryp" topper fortsatt besøksstatistikken med vel 3,5 millioner treff.

Gjennom Seksjon for eksterntfinansiert virksomhet driver NHM en ikke ubetydelig oppdragsvirksomhet, særlig i forbindelse med miljøspørsmål i ferskvann. Arbeidet innbefatter betydelig kunnskapsutvikling og formidling. Enheten arbeidet i 2007 innenfor 20 delprosjekter, hvorav flere over mer enn ett år. Enkelte av prosjektene skjer i samarbeid med blant annet NINA, SINTEF og LFI/Bergen.

Delmål: Ta et mer samlet grep om UiOs samfunnskontakt

Resultat:

- Med utgangspunkt i NHMs brede kontaktflate har museet tilbudt seg å stå til rådighet med UiOs arbeid med økt samfunnskontakt. Kontakten med UiOs informasjonsavdeling har vært økende gjennom året.

Delmål: Fremme kvalitet og gjennomslag i allmennrettet formidling

Resultat:

- Totalt publikumsbesøk lå i 2007 på 406 000, hvorav 127 000 besøkte museumsutstillingene.
- NHM driver også en utstrakt formidling gjennom media, totalt 421 medieoppslag og –bidrag i 2007.
- Museet fortsetter digitaliseringen av samlingene. NHM deltar i MUSIT samarbeidet om et databasesystem for naturvitenskapelige samlinger og tilgjengeliggjøring av databasene. NHMs arbeid knyttet til digitalisering av samlingene skjer i samarbeid med DigForsk.
- Viktige deler av NHMs allmennrettede formidling skjer gjennom utstillinger, foredrag, aktivitetsdager, ekskursjoner, teateroppsetninger osv, er meget omfattende og får stor mediedekning. I tillegg til sine faste utstillinger hadde NHM i 2007 fire temporære utstillinger, hvorav utstillingen *Mot naturens orden?* vakte oppmerksomhet over store deler av verden. Det samme gjelder foreløpig formidling av utgravingsresultatene av fossilt øglefunn på Svalbard. Av andre temporære utstillinger var utstillingen *Fra Linné til moderne naturforskning* i forbindelse med NHMs markering av Carl von Linné 300 års jubileum. NHM har for tiden to vandretstillinger som leies av andre norske museer.
- Museet søker etter beste evne å oppgradere og utvikle sine faste utstillinger innenfor de rammer som bygningsmasse og budsjetter setter. I 2007 er det nedlagt et betydelig arbeid i å forbedre geologistillingene (primært teknisk oppgradering).

Delmål: Bidra til samfunns- og næringsutvikling gjennom forskningssamarbeid, teknologioverføring og innovasjon.

- Gjennom GBIF har NHM påtatt seg ansvar for å gjøre nasjonal kunnskap om biomangfold internasjonalt tilgjengelig for forskere, forvaltning og allmennheten.

Tiltak:

GBIF, se ovenfor under Samlingene vedr. resultater

Delmål: Formidle resultater fra forskning, faglig og kunsternisk utviklingsarbeid til allmennheten.

Tiltak:

Videreføre NHMs planer for kuratering og revitalisering av samlingene (REVITA)

Resultat: Se ovenfor under Samlingene.

Tabell 10: Besøkstall, totalt⁴

	<i>Museene</i>	<i>Resultatmål</i>	<i>Botanisk hage</i>	<i>Resultatmål</i>
2006	109 944	121 250	Ca 270 000	
2007	126 698	127 500	406 000	380 000

Tabell 11: Besøkstall skoleelever og barnehagebarn

	<i>Antall skoletimer med pedagogisk tilbud</i>	<i>Øvrige besøk fra skoler – antall klasser</i>	<i>Antall barnehagebarn</i>
2006	362	425	12 026
2007	448	345	13 673

Tabell 12: Annen formidling

	<i>Arrangementer</i>	<i>Omvisninger (voksne i grupper)</i>	<i>Pop.vit .publikasjoner</i>	<i>Pop.vit foredrag</i>	<i>Mediabidrag*</i>
2006	67		35	73	171
2007	70	173	22	69	131

*) Her kun det som er registrert i FRIDA (programdeltakelse og intervju).

NHMs interne registreringer viser totalt 421 medieoppslag og -bidrag i 2007.

Delmål: Utvikle UiOs nettsider slik at de gjenspeiler UiOs ambisjon om å være et forskningsuniversitet på høyt internasjonalt nivå.

Tiltak

Utvikle sine hjemmesider på Internett

NHMs hjemmesider skal kontinuerlig videreutvikles og oppdateres, og skal være på nivå med tilsvarende museers.

Resultat

- Nye websider er utviklet for publisering.

Tabell 13: Utstillinger

	<i>Faste utstillinger</i>	<i>Temporære</i>	<i>Herav vandreutstillinger</i>
2006	24	5	3
2007	24	6	3

Tabell 14: Nettbesøk

	<i>Besøk på hjemmeside</i>	<i>Nettutstillinger</i>	<i>Antall besøk nettutstillinger</i>	<i>Resultatmål</i>
--	----------------------------	-------------------------	--------------------------------------	--------------------

⁴ Besøkstallene til museene er basert på antall utstedte billetter, mens tallene for hagen er basert på automatiske telleapparater.

2006		14	11 283 256	
2007	33 367 789	14	10 123 408	13 600 000

RISIKO:

NHMs ressursituasjon medfører at flere stillinger knyttet til formidlingsvirksomheten må stå ubesatt, med stor sannsynlighet for at ønsket formidlingsaktivitet blir skadelindende.

6 MEDARBEIDERNE, ORGANISASJONEN OG ØKONOMIEN

Status

På de fleste områder er NHM blitt en integrert organisasjon med gjennomgående forståelse for felles målsetting etter sammenslåingen i 2000. Museet har like fullt utfordringer knyttet til forståelse av felles mål, økt satsing på fellesprosjekter og tverrfaglighet. NHMs organisasjon merker et tydeligere krav fra UiO sentralt med hensyn til planer, rapportering og oppfølging. Dette krever økte ressurser og økt behov for egen bevissthet om veltrimmethet, forutsigbarhet og god flyt i alle deler av organisasjonen.

NHMs økonomiske situasjon er meget anstrengt, og museet hadde et økonomisk underskudd i 2007. Unntas den øremerkede satsingen på samlingskuratering (REVITA) er NHMs budsjett vesentlig redusert det siste året. Det påvirker alle deler av virksomheten, og kan eventuelt føre til at både sentrale vitenskapelige og teknisk/administrative stillinger kan bli stående utbesatt.

Situasjonen er den alvorligste faktor som påvirker NHMs muligheter for å gjennomføre strategiske prioriteringer og oppfylle resultatmål, samtidig som situasjonen preger både medarbeiderne og organisasjonen som helhet. I forståelse med UiO har derfor NHM vedtatt et langtidsbudsjett som er meget ambisiøst, og som først vil være i balanse i 2012.

Hovedmål for medarbeiderne: *UiO skal søke, og selv bidra til å utvikle, medarbeidere som kombinerer kompetanse, engasjement, selvstendighet og ansvarsbevissthet. Som arbeidsplass skal UiO preges av likeverd, respekt, deltakelse og medbestemmelse.*

Tiltak/resultat:

- NHM gjennomførte også i 2007 vernerunder ved alle deler av organisasjonen.
- Gjennomføring av årlige medarbeidersamtaler skjer årlig i flere av seksjonene, men kan bli bedre for institusjonen under ett.
- Nytt for året var gjennomføring av en trivselsundersøkelse knyttet til HMS. Til tross for flere forhold i undersøkelsen som bør følges opp, kan hovedresultatet oppsummeres til følgende:
 - En høy grad av individuell trivsel, men liten grad av samarbeid i hele organisasjonen.

Deler av undersøkelsen er fulgt opp av organisasjonspsykolog Gry Osnes, spesielt med tanke på lederutfordringer. I 2008 vil deler av undersøkelsen forsøksvis bli integrert i de årlige vernerundene.

- Gjennom arkivene til Botanisk hage, som går tilbake til 1815, har NHM noen av UiOs eldste arkiver. NHM startet i 2007 et arbeid for å avlevere det eldste og viktigste delen av dette arkivet til Riksarkivet i henhold til arkivlovens bestemmelser. Arbeidet skjedde i samarbeid mellom museets administrative og vitenskapelige personale og Riksarkivet. Som følge av budsjettssituasjonen ble kun det eldste arkivet for Botanisk hage prioritert. Avleveringen skjedde i januar 2008.

Hovedmål for økonomi: *UiO skal ha et økonomisk grunnlag som gjør det mulig å realisere egne faglige ambisjoner, og bruke de midler universitetet selv disponerer målrettet og effektivt.*

NHMs økonomiske utfordringer er særlig knyttet til behovet for økte egeninntekter og styrking av basisøkonomien gjennom overskuddsprosjekter. Museets styre har vedtatt en rekke tiltak for å bedre situasjonen. Sammen med museets bygningsmasse utgjør økonomien museets viktigste risikofaktor mht. å oppnå museets og UiOs strategiske mål i årene framover. Skulle disse ikke føre fram med merkbar bedring av økonomien i løpet av første halvår 2008, må blant annet tilsetninger i stillinger tas opp til ny vurdering.

Resultatmål

- Langtidsbudsjett i balanse i 2012.

7 INFRASTRUKTUR

Hovedmål: *UiOs infrastruktur skal holde en standard som bygger opp under det faglige ambisjonsnivået for forskning, utdanning og formidling og sikre ansatte og studenter et godt og funksjonelt arbeidsmiljø der trivsel, estetisk kvalitet og moderne HMS-krav er ivaretatt.*

Status

Teknisk avdeling har beskrevet NHMs bygninger som de dårligste ved UiO. Dette rammer samlingsvirksomheten, der ingen deler av samlingene har tilfredsstillende oppbevaringsforhold. Det rammer også vår mulighet til å møte publikum på en profesjonell måte og dermed realisere UiOs krav om tilgjengeliggjøring av kunnskap. Endelig rammer det de ansattes arbeidsforhold som ikke på langt nær tilfredsstiller de krav dagens regelverk stiller til arbeidsplasser. NHM har i flere år hatt en dialog med UiOs ledelse og Teknisk avdeling om dette. Situasjonen er godt beskrevet i UiOs nye Masterplan. Også Kunnskapsdepartementet har sett situasjonen, slik at det nå (primo 2008) er startet et arbeid med tanke på nybygg og oppgradering av bygningsmassen ved NHM, i første omgang gjennom utarbeiding av et rom- og funksjonsprogram.

Delmål: Realisere utvalgte prosjekter for oppgradering og nybygg

Tiltak/Resultat:

- Dialog med TA arbeide for systematisk oppgradering av NHMs bygningsmasse
- Bistå TA i utforming av Masterplan for NHM

Delmål: Få til en bedre sikring av vitenskapelige samlinger

Tiltak:

- Arbeide for realisering av et nytt samlingsbygg for NHM på Tøyen i samarbeid med UiO sentralt/TA. (Arbeidet har startet etter KDs brev av 03.01.08)

- Øke samlingenes sikring innenfor rammen av eksisterende lokaler. Dette er delvis oppnådd gjennom økt skallsikring, varslingssystemer mv.
- Flytting av samlinger fra Fjellhaug skoler til leide containere plassert på Tøyen var en utvikling i negativ retning.

Delmål: Framskaffe sponsormidler for realisering av nytt veksthus – Oase 60° N – på Tøyen.

Resultat:

- Gjennom støtte fra Yara og Ulltveit-Moe er det hittil sikret 60 millioner i sponsormidler. NHM er optimistisk mht. å framskaffe sponsorbeløp i størrelsesorden 40 millioner i 2008. Ulltveit-Moe vil trekke sin støtte om statsbudsjettet for 2009 ikke inneholder en bevilgning til veksthuset.

Risikofaktor infrastruktur:

- *Gammel og dårlig vedlikehold bygningsmasse. De fysiske oppbevaringsforholdene for NHMs samlinger er ikke tilfredsstillende, og truer samlingenes langsiktige eksistens. Behovet for bedre publikumsarealer og -utstillingsområder er skrikende. Bygningsstandarden tilfredsstiller ikke kravene til arbeidsmiljø for NHMs ansatte*

Del II – Tiltak som krever spesielle avsetninger.

GBIF har pr. 31.05.08 vært gjennomført i tre år med støtte fra NFR og med stimulerende forskningsstøtte fra UiO. Denne forskningsstøtten går ut i 2009. Det er tatt initiativ overfor NFR om videreføring av prosjektet. På sikt bør GBIF noden gjøres permanent og da ligge direkte under KDs forskningsavdeling og med egen finansiering på tilsvarende måte som Artsdatabanken ved Vitenskapsmuseet, NTNU. Årlig vil de totale kostnader for drift utgjøre mellom 4 og 5 millioner.

NHMs arbeid for å redusere etterslep knyttet til samlingene (REVITA-prosjektet), mottar øremerkede midler fra både UiO sentralt og KD. Tilskuddene har gitt gode resultater og forutsettes videreført. Ønsket om større forutsigbarhet i bevilgningene gjelder fortsatt.